

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A másodlagos élelmiszervizsgálat aktuális kérdései

Dr. Kardeván Endre
élelmiszerlánc-felügyeletért és agrárigazgatásért felelős államtitkár
országos főállatorvos

Budapest, 2010. október 26.

2009.

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet jelentése alapján 2009-ben **Magyarország teljes élelmiszeripari behozatalának (I-IV. áruosztályok) 92,6 % az Európai Unió területéről származott.**

Ezen belül:

I. áruosztály (élő állatok, állati termékek) 98,7 %-a,

II. áruosztály (növényi termékek) 85,4 %-a,

III. áruosztály (állati és növényi zsír és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz) 96,6 %-a,

IV. áruosztály termékeinek (élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók) pedig 92,1 %-a származik az EU-ból.

2009.

Az élelmiszerágazat külkereskedelmi mérlege pozitív volt.

Az élelmiszerágazati behozatal teljes értéke 2009-ben 3 395 millió Eurót tett ki.

A kivitel értéke 5 112 millió Euró volt.

Az élelmiszerágazati import összesen mintegy 3,6 %-a származott Európán kívülről.

2009.

A teljes élelmiszerágazati behozatalunk több, mint 46 %-a Németországból, Lengyelországból és Hollandiából származott.

További mintegy 23 % pedig a hazánkkal közvetlenül szomszédos – EU és nem EU – országokból származott.

A fennmaradó 31 %-os részesedésen osztozott Magyarország összes többi kereskedelmi partnere.

Intézkedések a magyar áruk, a magyar piac védelme érdekében az alacsony minőségű tömegáruval szemben

A másodlagos élelmiszervizsgálat

3/2010. (VII. 5.) VM rendelet

az élelmiszer-előállítással és -forgalmazással kapcsolatos adatszolgáltatásról és nyomonkövethetőségről

A kistermelői rendelet módosítása

4/2010. (VII. 5.) VM rendelet

a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV. 30.) FVM rendelet és az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. (II. 26.) FVM-ESzCsM-GKM együttes rendelet módosításáról

A közbeszerzésekről szóló törvény módosítása

2010. évi LXXXVIII. törvény a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításáról, amely biztosítja, hogy a magángazdák akadály nélkül szállíthatják mezőgazdasági termékeiket, így a nyers húst, a zöldséget, a gyümölcsöt, a tejet és a tejtermékeket, a mézet, a tojást és a gabonát a helyi közétkeztetési intézményekbe.

Jövedéki törvény módosítása

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény módosítása

Kétszintű Élelmiszerkönyv (tervezet)

A másodlagos élelmiszervizsgálat

3/2010. (VII. 5.) VM rendelet

az élelmiszer-előállítással és - forgalmazással
kapcsolatos adatszolgáltatásról és
nyomonkövethetőségről

Az első tárolási helyet üzemeltető élelmiszer- vállalkozókra vonatkozó új kötelezettségek

Akikhez először érkezik be Magyarországra harmadik országból illetve EU tagállamaiból élelmiszer, azoknak a 882/2004/EK rendelet 4. § (2) bekezdés a) pontja értelmében be kell jelentenie ilyen tevékenységét a kerületi hivatalnak, valamint az elsődleges termelésből származó zöldség-, gyümölcs terméket a Növény- és Talajvédelmi Igazgatóságnak.

A kötelezettségek vonatkoznak:

- a harmadik országból vagy tagállamból származó alapanyagot feldolgozó élelmiszer-előállítóra
- a forgalmazási tevékenységet végző logisztikai központra
- a hűtőházra
- a nagykereskedelmi raktárra
- az egyéb kereskedelmi egységet üzemeltető vállalkozóra

Cél, hogy az előzetes adatszolgáltatás :

- segítse a nem biztonságos élelmiszerek kiszűrését;
- biztosítsa a gyors hatósági intézkedést.

A termékek ellenőrzésért elsődlegesen az előállítás helye szerinti, azaz a származási ország illetékes hatóság a felelős (elsődleges vizsgálat),

viszont az első magyarországi betárolás helyszínén, azaz az alapanyagként felhasználó feldolgozóknál és a forgalmazási helyszíneken (beleértve hűtőházakat, logisztikai központokat, raktárakat, sőt egyes áruházakat) is ellenőrizhet a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH).

Első lépések a másodlagos élelmiszer-ellenőrzésben...

- A tevékenység bejelentésén kívül, a szállítmányokkal kapcsolatosan is adatot kell szolgáltatni
- Az adatszolgáltatási kötelezettség minden külföldről behozott élelmiszerre vonatkozik, a teljesség igénye nélkül:

hús, húskészítmény, tejtermék, tojás, élelmiszer-feldolgozási céllal beszállított élő állat (sertés, élő hal), bor, méz, friss zöldség gyümölcs, illetve étkezési célra szánt tömény ecetsav, élelmiszer előállításához felhasználásra kerülő adalékanyag

(a 178/2002/EK rendeletben meghatározott élelmiszer fogalom alatt érthető valamennyi termék)

Élelmiszer-biztonsági szempontból kiemelt termékek

Kockázatosabbnak minősülő élelmiszereket a beérkezés előtt két munkanappal be kell jelenteni.

Ebbe a körbe tartoznak:

- az élelmiszer-biztonsági szempontból kiemelt termékek (pl.: belsőségek);
- a lejáráthoz közeli minőség- vagy fogyaszthatósági idejű élelmiszerek;
- a szállítmányonkénti tömeg alapján (20 tonna felett minden élelmiszerre vonatkozóan, de egyes állati eredetű termékek esetében már 5 tonna felett, vagy akár mennyiségi korlát nélkül) kockázatosabbnak minősülő élelmiszerek.

Azok a cégek, amelyek **rendszeresen** felhasználnak vagy forgalmazznak külföldről származó terméket (azaz 20 tonna illetve 5 tonna alatt szinte minden nap érkezik szállítmányuk), lehetőségük van könnyítésre az adatszolgáltatás kapcsán.

Könnyítés: a bejelentés rendszeressége havi összesítő adatszolgáltatásra mérséklődik.

Kockázat alapú hatósági ellenőrzés

A szolgáltatott adatok alapján, a hatóság kockázatosnak ítéelhet egy szállítmányt, például, ha:

- a származási hely és élelmiszer szerepel a RASFF rendszer riasztásai között (ez alapján gyanú merül fel, hogy szennyezett a tétel), vagy
- az azonosítható jel alapján megállapítható, hogy a termék nem engedélyezett üzemből származik, illetve
- a korábbi ellenőrzések során probléma merült fel a ugyanazzal a szállítóval, termékkel kapcsolatban.

A **Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal** – mint független tudományos szerv – segít meghatározni, hogy melyek azok a termékek, a RASFF rendszer adatai és a tudományos adatok alapján, amelyek kockázatosnak tekinthetők.

Ellenőrzési prioritásaink

A hatóság, a korábbi évek tapasztalata alapján, az alábbi termékeket emelte ki ellenőrzési prioritásként:

1. külföldről származó nyers, hűtött vagy fagyasztott állati belsőség
2. nyesedék hús
3. fej vagy fejhús
4. baromfi far-hát

Másodlagos élelmiszervizsgálati adatok 2010. július 20. – 2010. szeptember 30.

Az MgSzH hatósági szakemberei a bejelentett 1985 első magyarországi tárolási hely 44 %-ában, 868 esetben tartottak ellenőrzést.

Az élelmiszerbiztonsági szempontból kiemelt szállítmányokra vonatkozó 4835 előzetes bejelentés kapcsán a bejelentések 25 %-ában, 1223 esetben került sor ellenőrzésre.

A rendelet által előírt valamennyi bejelentés – első magyarországi tárolási helyek, szállítmányokra vonatkozó előzetes és havi bejelentések – nyomán eddig összesen 2276 ellenőrzés történt. A másodlagos élelmiszerellenőrzések az összes ellenőrzésnek hozzávetőlegesen 10%-át teszik ki.

Tapasztalatok

- A kifogásolt tételek között volt több tonnás németországi eredetű fejhús szállítmány, melynek jelentős volt az antibakteriális gátlóanyag (penicillin) tartalma;
- egy másik céget Brazíliából származó baromfitermékek hiányos dokumentációja miatt részesített figyelmeztetésben a hatóság;
- előfordult olyan ellenőrzés, melynek során a hatóság meglehetősen rossz műszaki-higiéniai állapotú élelmiszer-nagykereskedelmi raktárra bukkant, ez esetben bírság kiszabására került sor.

- Összefoglalásként:
az eddigi tapasztalatok alapján a másodlagos élelmiszervizsgálat hasznos eszköz a Magyarországra érkező vagy a Magyarországon előállított nem megfelelő élelmiszerek kiszűrésére, és a tapasztalatok folyamatos felhasználása révén a teljes élelmiszer-ellenőrzési rendszerünket is hatékonyabbá teheti.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!